

21 PAGES
NUMER ZAWIE
24 STRON DRUK
CENA 60 GR.
-W CZECHOSŁO
WACJI Kc. 2'20.

KRÓL JUGOSŁAWJI PIOTR II.

Art. 43

TRAGICZNE

W

Tłumy ludzi oczekują w porcie Marsylii na przybycie króla Aleksandra. Na pierwszym planie widoczne auto, przeznaczone dla króla i eskorta honorowa. Photo Nyl, Paris.

Król Aleksander i minister Barthou zajęli miejsca w aucie i dziękują za owacje.

Król Aleksander wysiada z szalupy.

Zaledwie tydzień upłynął od tragicznych strzałów w Marsylii, a już prawie wszystkie szczegóły potwornego mordu, dokonanego na osobie króla Aleksandra i ministra Barthou zostały wyjaśnione. Przedewszystkiem ustalono tożsamość mordercy, który po zamachu został przez tłum zlynchowany. Okazało się, że był to niejaki Piotr Kalemen, Chorwat, należący do organizacji terrorystycznej „Ustawa”. Ostatnio przebywał on na Węgrzech w Janka Pusztu, a następnie w Nagy Kanisza na Węgrzech, gdzie znajdowała się centrala spiskowców chorwackich, którzy za cel swojej działalności postanowili sobie wywołanie niepodległej Chorwacji.

Przybyli oni do Francji przez Szwajcarię. Było ich czterech, tj. Rudolf Suk (Kalemen), Pospiszil (Novak), Rajtacz (Benesz) i Silny (Bombaj). Instrukcje otrzymali od niejakiego Szabo, poczem

Na trzy minuty przed zamachem: niech żyje król! wołają rozradowane tłumy.

Król w towarzystwie ministra Barthou stawia swe pierwsze kroki na ziemi francuskiej.

Morderca wskoczył na stopień auta i strzela. Dowódca eskorty zatrzymuje konia, oawraca się. Za chwilę ugodzi dwukrotnie zamachowca szablą w głowę i powalił go na ziemię.

MŁODE GOSPOŚIE W WARSZAWIE.

Do Warszawy przybyły członkinie Kół Kobiet Wiejskich na otwarcie wystawy prac gospodyń wiejskich, które odbyło się w Dolinie Szwajcarskiej w obecności ministra Rolnictwa p. Poniatowskiego i wojewody warszawskiego dra Nakoniecznikow-Klukowskiego oraz prezesa Polskiej Akademii Literatury p. Sieroszewskiego. Wystawa obejmuje działy rzemiosłnictwa, przetworów gospodarstwa domowego, przemysłu ludowego, itd. Na zdjęciu uczestniczki Zjazdu przed grobem Nieznanego Żołnierza, w momencie składania wieńca.

GENERAL REEK W POLSCE.

W Warszawie bawił szef sztabu armii estońskiej gen. Reek, jeden z twórców niepodległej Estonii, znakomity żołnierz i wierny przyjaciel Polski. Gen. Gąsiorowski udekorował go Złotym Medalem Zasługi. Gen. Reek został przyjęty przez Marsz. Piłsudskiego na audjencji. Na zdjęciu moment powitania gen. Reeka na dworcu warszawskim.

PO SEZONIE RYBACKIM W POWIECIE GORLICKIM.

Wspaniały okaz pstrąga.
Zdjęcia Adam Wójcik.

Gorlickie Towarzystwo Rybackie rozwija bardzo ożywioną działalność, na czele jego stoi ks. prałat Świeżykowski, nieustraszony obrońca ludności Gorlic w czasie inwazji rosyjskiej. Towarzystwo posiada własną, wylęgarnię, do której budowy przyczynił się p. Długosz i hr. Sobańska z Zagórzan. Projektowana jest także budowa akwarjum, w którym znajdą się wszystkie ryby górskie. Tegoroczny sezon rybacki nie należał do najgorszych, złowiono na wędke około 2.000 pstrągów w dopływach rzeki Ropy.

Ks. prałat Bronisław Świeżykowski w towarzystwie p. Kryśkowskiego w czasie połowu pstrągów pod Gorlicami.

SAMA NAZWA HOUBIGANT

*...daje tak obecnie jak i poprzednio
absolutną gwarancję najwyższej i zawsze
równomiernie doskonałej jakości.*

*Dlatego też HOUBIGANT nie ze-
zwala stanowczo na to, by wytwory jego
produkowano gdziekolwiek indziej niż we FRANCJI
i to jedynie pod bezpośrednią opieką i oso-
bistą stałą kontrolą ich twórców.*

*Cały proces wytwórczy, poczynając
od ścisłego doboru surowca, zastosowania
najczystszej jakości alkoholu najwyższej jakości,
specjalnej destylacji olejków kwiatowych,
aż do przesiewu pudru, artystycznego opa-
kowania i t. d. — wszystko to odbywa się
bez wyjątku we wzorowych laboratorjach
w NEUILLY-sur-SEINE pod PARYŻEM.*

**WSZYSTKIE WIĘC WYROBY
HOUBIGANT, KUPIONE W MA-
GAZYNACH W POLSCE, SĄ
ŚCIŚLE I DOKŁADNIE TE
SAME, JAKIE NABYĆ MOŻNA
W PARYŻU.**

Jesień na ulicy i w domu.

Na lewo: Krawat i szal wełniany w kolorach beige i brązowo-czerwonym do jasnego ubrania.

W kole: Aksamitny czarny kapelusz, przybrany filuterną kokardą z białego aksamitu, do czarnego płaszcza futrzanego.

Jesienny kostjum z krótkim żakietkiem, przybranym kołnierzem futrzanym.

Każda pora roku przynosi zmiany, witane tem chętniej przez świat kobiecy, że najpiękniejsze nawet stroje wkońcu nam się potrafią znudzić i wyczekujemy wprost okazji, aby je całkowicie odmienić. Kiedy więc nastanie październik, a z nim jesienne chłody, bierzemy coraz bezwzględniejszy rozbrat z odzieżą letnią i poddając się chętnie trudom współpracowywania z krawcową nowych kreacji, zmieniamy stosownie do nakazów mody swoją sylwetkę.

Hasłem, w znaku którego pozostaje moda od wielu lat, jest nade wszystko młodociany wygląd. Wszystko się w królestwie mody temu hasłu podporządkowuje. Stąd pochodzi prostota kroju, przybrania i wykończenia wszystkich szczegółów tualety. Zato coraz ciekawsze stają się wszelkie materiały, z których one są wykonywane. Każdy sezon przynosi zmiany w tym zakresie, zmiany, które wprawiają w podziw różnorodnością pomysłów, finezją wykonania i przystosowania materiałów do różnorodnych celów, w jakim w praktyce służącej mają.

I na tegoroczną jesień i zimę mamy mnóstwo nowych materiałów tak w zakresie wełny, jakoteż jedwabi, aksamitów i taft. Najcharakterystyczniejsze piętno wycisnęło na nich użycie do tkanin nitki metalowych, srebrnych, złotych i barwnych. A nie tylko nitki używa się w tym celu, lecz także mikroskopijnej wielkości blaski metalicznych, jak również włókien celofanu, a nawet celulozy. Dzięki nim materiały nabrały nowej konsystencji i nowych walorów, wyrażających się w ładnej ich połyskliwości, migotliwości, przypominającej nawet lśnienia robaczek świętojańskich. Tak, moda sprawiła ten cud prawdziwy, że jesienią daje nam uludę mirażów nocy świętojańskiej, kiedy to kwitnie czardziejskie kwiecie paproci.

J. Z.

Na prawo: Pan w szarem ubraniu i pani w wełnianej sukience przybranej wysoko zapiętym białym kołnierzykiem i mansze tam... w zacisznym pokoju, przy poobiedniej pogawędce.

OSTATNIA DROGA KRÓLA ALEKSANDRA

Tłumy publiczności czytają w Belgradzie urzędowe proklamacje o śmierci króla,
The New York Times.

Zwłoki króla Aleksandra złożone na kanapie w prefekturze w Marsylii.
Photo Ngt — Paris.

Najwybitniejsi przedstawiciele Francji z prezydentem Lebrunem na czele i Radą ministrów pożegnali zwłoki królewskie w porcie marsylijskim. Stamtąd popłynęły one na „Dubrowniku” do Jugosławii. Uroczystości żałobne odbyły się w Belgradzie, po-

czem trumnę przewieziono do Topoli, znajduje się kościół-mauzoleum rodziny Karageorgiewiczów i tam spoczęły śmiertelne szczątki Aleksandra I obok trumny króla Piotra I.

Polskę na pogrzebie reprezentował jako nadzwyczajny ambasador P. Prezydenta Rzplitej gen. Bolesław Wieniawa-Długoszewski.

Z suwerenów przybyli na pogrzeb do Belgradu: prezydent Francji Lebrun i król rumuński Karol.

Powiedzmy sami,

czy twarzyczka ta podobałaby się nam tak samo, gdyby miała brzydkie, niepielegnowane zęby?

Wykluczone! Tak sympatyczna buzia jest wprost nie do pomyślenia bez zdrowych, lśniących białych zębów! Używajmy więc regularnie pasty do zębów NIVEA. Przemięła w smaku, zapobiega tworzeniu się kamienia nazębnego, wzmacnia dziąsła i jest zupełnie nieszkodliwa. Pasta do zębów NIVEA jest wogóle czemś wyjątkowym tak pod względem jakości i smaku jak i ceny. Niema czego lepszego! Przekonajmy się o tem jaknajprędzej.

Duża tuba kosztuje tylko zł 1,50
mniejsza zł 1 —

PEBECO

Spółka Akcyjna w Poznaniu

Mauzoleum rodziny królewskiej Karageorgiewiczów w Topoli w Jugosławii, gdzie złożono zwłoki króla Aleksandra.

wybitnych przywódców wyemigrowała zagranicę, przeważnie do Węgier i stamtąd kierowało akcję antyserbską. Z łona tych kół wyszli też spiskowcy, którzy zamordowali króla.

Król jakby przeczuwając śmierć, napisał swój testament polityczny i ustanowił w nim Radę regencyjną, która też objęła rząd. Będzie ona miała przed sobą ciężkie zadanie, gdyż Jugosławie czekają głębokie wewnętrzne wstrząsy, żadna zaś, nawet najpoważniejsza Rada nie zastąpi autorytetu króla, który popularność swoją zdobył na polach bitew, jako generalissimus armii serbskiej. Skupczyła też uchwalila nadać mu tytuł „Zjednoczyciela”, bo starał się zjednoczyć trzy narody słowiańskie w jednym organizmie państwowym.

Królowa wdowa wchodzi na pokład „Dubrownika”.
Trampus — Paris.

Trumnę do specjalnego pociągu, który ruszył
Keystone, Berlin.

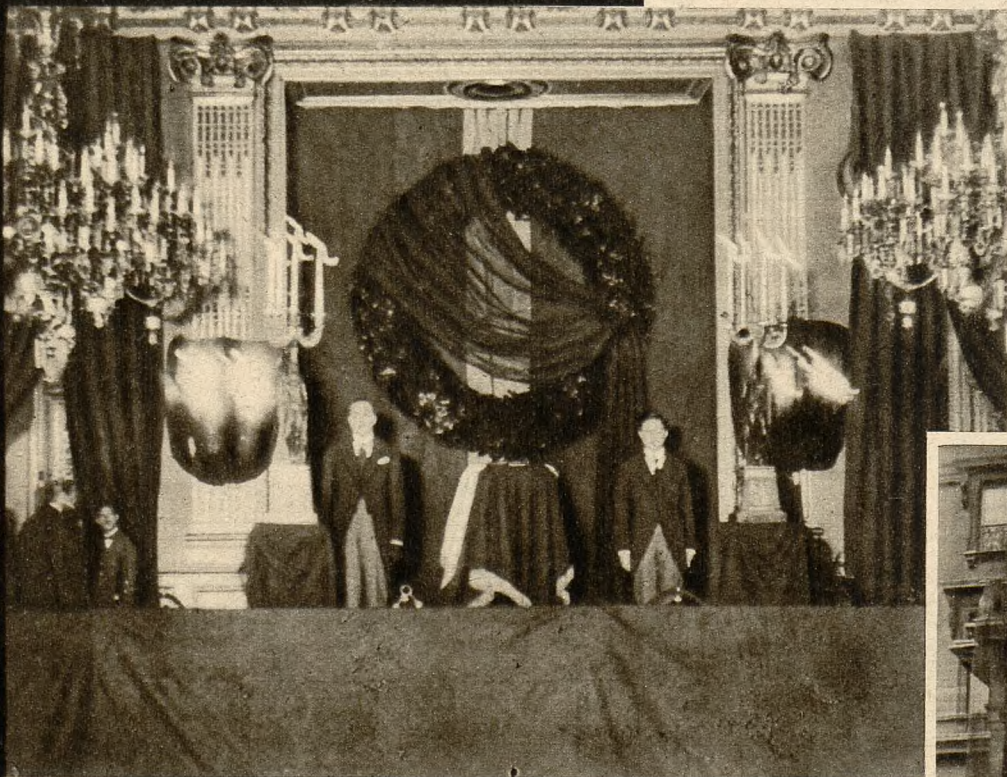

FRANCJA W ŻAŁOBIE.

Dnia 11. b. m. trumna ze zwłokami ś. p. ministra Barthou przybyła do Paryża, gdzie na dworcu lyońskim oczekiwał ją gabinet francuski z premierem Doumergue'em na czele.

The New York Times.

Trumna ze zwłokami ministra Barthou wystawiona na widok publiczny w sali zegarowej w Ministerstwie Spraw Zagranicznych w Paryżu.

Scherl.

Przed trumną ministra Barthou predefilował cały Paryż.

Scherl.

W ubiegłą sobotę odprowadzono zwłoki ś. p. ministra Barthou na wieczny odpoczynek. Na zdjęciu prezydent Lebrun w orszaku żałobnym, przed nim kroczy szef protokołu dyplomatycznego Mr. de Fouquieres.

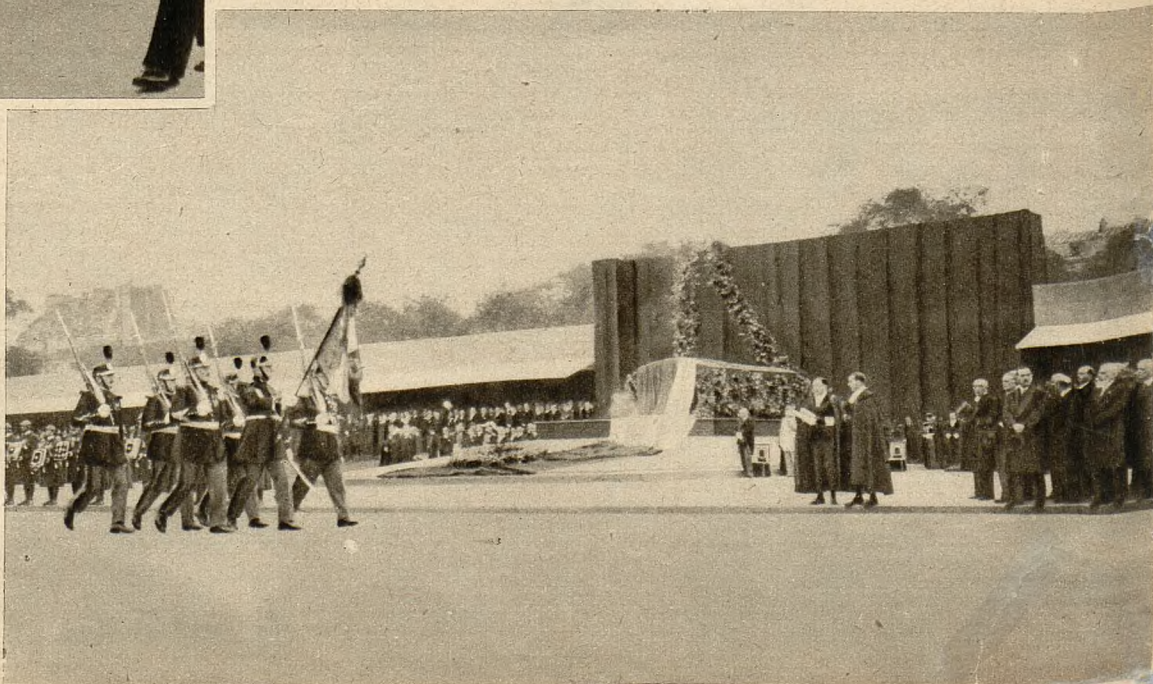
Trampus Berlin.

Higieniczne
kredki do warg

"MIRACULUM"

niedosięgnięte w jakości i barwach

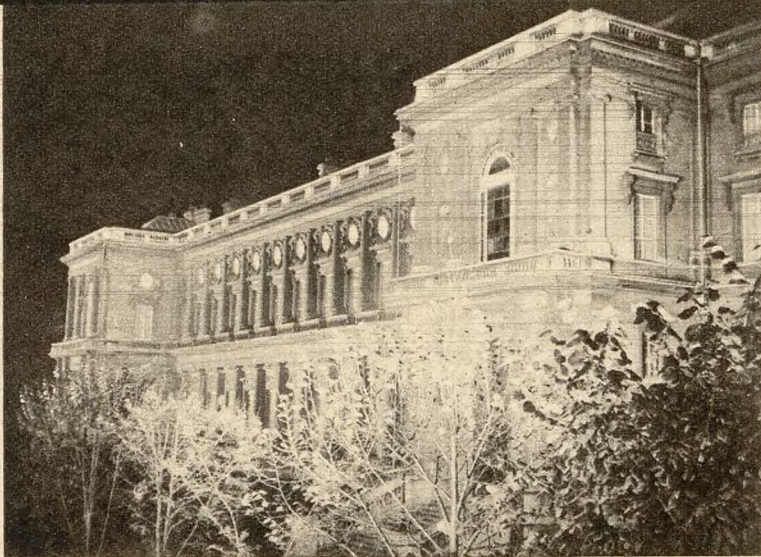
Oddziały wojskowe defilują przed trumną przed Tumem Inwalidów.

Zwłoki ministra Barthou spoczęły w grobie rodzinnym (na zdjęciu) na cmentarzu Père Lachaise w Paryżu.

Photo NYT Paris.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych w Paryżu iluminowane na próbę w przeddzień przybycia króla Aleksandra do Paryża. Tu urzędował minister Barthou.

Photo NYT Paris.

Pogrzeb ministra Barthou odbył się na koszt państwa. Pochowano go w grobie rodzinnym na cmentarzu Père Lachaise. Przed Tumem Inwalidów przedefiniowały przed nim oddziały wojskowe, żegnając go jak bohatera, który przelał krew za ojczyznę.

A w kilka dni później znowu Paryż spowiły kiry. Na miejsce bowiem wiecznego spoczynku odprowadzono zwłoki Poincaré'go. Zamknęła się mogiła za człowiekiem, na którego barkach spoczywał przez długie

Nazajutrz po pogrzebie ministra Barthou zmarł niespodziewanie Raymond Poincaré, b. prezydent republiki, wielokrotny premier i bohater narodowy Francji z czasów wielkiej wojny. Polska, której był wiernym przyjacielem, chyli czoła przed jego trumną.

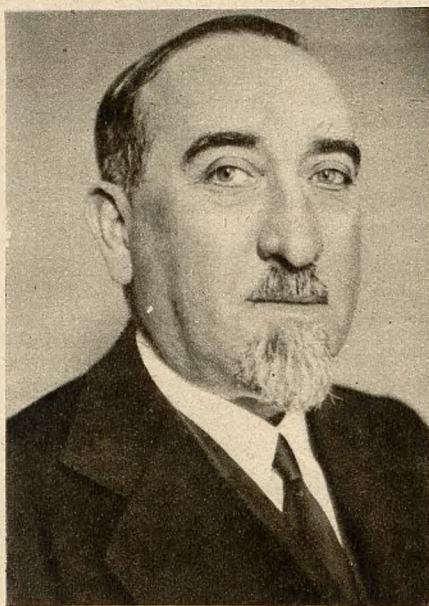

Za duszę śp. ministra Barthou odbyło się w kościele św. Krzyża w Warszawie nabożeństwo żałobne. Na zdjęciu dostojnicy, opuszczający kościół po nabożeństwie, z ministrem Beckiem na czele. W drzwiach widoczny ambasador Erskine.

Ag. Fot. Światowid.

lata trud prowadzenia wojny i który dobrze zasłużył się Francji i Polsce. Dlatego za trumną ś. p. prezydenta Poincaré'go i Polska dorzuca grudkę swej niepodległej ziemi.

Poincaré odsunął się od życia politycznego w 1928 r. po przeszła 50-letniej działalności politycznej. Ostatnim jego wielkim czynem było uratowanie Francji od

Generalny kontrolor bezpieczeństwa narodowego M. Sisteron otrzymał dymisję. Photo NYT Paris.

inflacji w 1926 r. Potem przeniósł się na prowincję do rodzinnej Lotaryngji i pomimo sędziwego wieku nie ustawał w pracy literackiej i naukowej, umarł w swym paryskim mieszkaniu na rękach przyjaciół. Niedomagał już od roku 1930. Trapiły go ataki serca i skleroza. Zamach w Marsylii wstrząsnął nim i przyspieszył katastrofę.

Odechodzi z nim Człowiek, który był twórcą i symbolem wielkich dziejowych przeobrażeń — które zmieniły kartę Europy i uwięczyły Francję sprzymierzoną z nami i zawsze nam drogą, wawrzynem bohaterstwa.

W związku z zamachem w Marsylii podał się do dymisji minister spraw wewnętrznych Sarrau, któremu opinia publiczna ma za złe, że nie zapewnił królowi należytego bezpieczeństwa.

Scherl.

Niektóre z jego poczyną, jak na przykład pakt wschodni, wywoływały zastrzeżenia z różnych stron, między innymi i z Polski, ale trudno im odmówić polotu.

Z nazwiskiem ministra Barthou jest także nierozdzielnie związane wprowadzenie Rosji sowieckiej do Ligi Narodów.

Przed kilku miesiącami minister Barthou odwiedził Warszawę i był na posłuchaniu u Marsz. Piłsudskiego. Nie omieszkął wtedy wyrazić podziwu nad żywiołowym rozwojem Polski. Z zainteresowaniem oglądał stary Kraków i jego zabytki. Na ostatniej sesji Ligi Narodów, po deklaracji ministra Becka, zabrał głos wspólnie z przedstawicielami Anglii i Włoch i podniósł szereg zastrzeżeń przeciwko rządzeniu przez Polskę trak-

COLGATE

JEST PIERWSZĄ...

pastą do zębów zaaprobowaną i polecaną przez ZWIĄZEK LEKARZY DENTYSTÓW W PAŃSTWIE POLSKIM

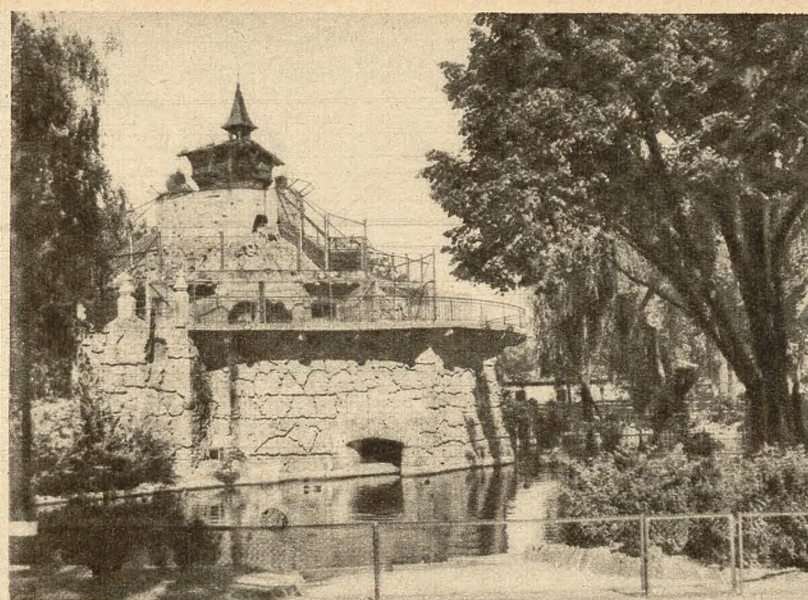
Pieczęć na opakowaniu pasty Colgate jest najlepszą odpowiedzią na pytanie: „Jakiej pasty do zębów należy używać?” Cóż może być bardziej jeszcze przekonującym dowodem, że pasta Colgate czyści lepiej, gruntowniej... że zęby Twoje nabiorą niezrównanego blasku? Zaczynaj dziś jeszcze stosować pastę Colgate... a nigdy tego nie pożałujesz.

Używaj pasty Colgate dwa razy dziennie.

Matpie figle.

Sztuczna góra, przeznaczona dla zwierząt wysokogórskich, jak kozice i świstaki.

Woljery dla ptaków brodzących.

W Poznańskiej Arce Noego.

Towarzystwo Ochrony Bizona, które mając precudny park narodowy w Yellowstone, tam umieściło 1.200 sztuk, które rozmnożyły się do liczby kilku tysięcy. Nad żubrami w Białowieży czuwa inż. Kostyrko z Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie, wiceprezes oddziału polskiego Międzynarodowego Towarzystwa Ochrony Żubra.

— Kto jest prezesem tego oddziału w obecnej chwili?
— Do niedawna siedzibą Towarzystwa był Poznań, a prezesurę sprawował prof. U. P. dr. Grochmalicki. Z chwilą przejęcia opieki nad żubrami przez Rząd, siedziba przeniesiona została do Warszawy. Prezesem jest dyr. Ogrodu Zoologicznego w Warszawie dr. Rzański.

— A pan, Panie Dyrektorze?
— Jestem członkiem zarządu i właśnie za kilka dni w tym charakterze jadę do Warszawy na zebranie oddziału polskiego. Dowiemy się, jakie zmiany zasły w ciągu roku w stanie tych zwierząt. Polska, według statystyki z r. 1933 posiadała 23 żubry, z czego ks. Pszczyński — 9, Białowieża — 11, Ogród Zoologiczny w Poznaniu — 1, w Warszawie — 2. Najbogatszym w żubry był właściwie ks. Pszczyński, którego wszystkie okazy były czystej krwi. Pochodzili one zresztą z Białowieży. W puszczy białowiejskiej jest 5 żubrów czystej krwi i 6 nieczystej krwi. Poznań posiadał parę: buhaja i krowę czystej krwi, które jednak oddał do Białowieży, otrzymując wzamian „Kobolda” nieczystej krwi. Warszawa miała 2 żubry „Kobalta” i „Halbana”. Ten ostatni przez długi czas uchodził za żubra nieczystej krwi po matce „Sveji”. Ścisłe badania wykazały, że twierdzenie to jest mylne, bo „Sveja” była krową czystej krwi. W rezultacie „Halban” jako buhaj czystej krwi powędrował do Białowieży, gdzie mu zapewne lepiej. W Ogródach Zoologicznych, gdzie żubr nie służy do celów hodowlanych, lecz właściwie jest tylko okazem na pokaz, szczególnie taki, jak nieczysta krew nie ma wielkiego znaczenia.

Obecne zebranie oddziału polskiego Towarzystwa Ochrony Żubra zajmować się będzie 2 zasadniczymi kwestiami. Mianowicie wzrostem liczby tego zwierzęcia, oraz nowym rozmieszcze-

niem. Istnieje projekt przeniesienia kilku sztuk przeważnie z Białowieży do puszczy niepołomickiej i do puszczy kozienickiej. W lasach spalskich, letniej rezydencji Pana Prezydenta Rzeczypospolitej umieszczone być mają 4 bizony, ofiarowane Panu Prezydentowi przez dyr. Ogrodu Zoologicznego w Nowym Jorku, prezesa amerykańskiego Towarzystwa Ochrony Żubra, P. Blaire, który niedawno bawił w Polsce, widząc troskę o dobro żubra, nie mógł wprawdzie ofiarować nam okazów tego majestatycznego mieszkańca naszych puszczy, ale chcąc nam choć w części pomóc w tych wysiłkach, ofiarował Panu Prezydentowi 4 bizony. Lasy spalskie zyskają prawdziwą i żywą ozdobę.

— Na koniec jeszcze, Panie Dyrektorze, kilka słów o poznańskim Zoo. Podobno istnieje projekt przeniesienia Ogrodu Zoologicznego na krańce miasta?

— Istotnie, jest taki projekt. Zastanawiano się nad nim w zarządzie miasta, ale decyzja jeszcze nie zapadła. Ze względu na zwierzęta byłoby to bardzo wskazane, lecz boję się, że frekwencja zwiedzających, która w ostatnich latach poważnie spadła, zmniejszy się jeszcze bardziej, gdy zwierzyniec przeniesiony zostanie na peryferie. Zresztą narazie niema powodu do zmartwień. Zanim Ogród Zoologiczny znajdował się będzie ra nowych terenach, upłynie dużo wody w Warcie. Na przeszkodzie temu stoi brak na ten cel funduszy.

W trakcie tej rozmowy kilkakrotnie przystawaliśmy przed kłatkami ze zwierzętami. Dyr. Szczerkowski zna je wszystkie i rozmawia z nimi jak z ludźmi. I naodwrot zwierzęta lgną do swego opiekuna. Gdyśmy przybyli do ogrodzenia „Kobolda”, znajdował się on w klatce. Wstarczyło kilka uderzeń łaską o barjerę i dwa wezwania, aby dumnie to zwierzę opuściło swą kryjówkę i posłusznie przyszło do ręki dyr. Szczerkowskiego. Żubr otrzymał za to wiązkę siana. Lew „Simbo” w Poznaniu na widok dyr. Szczerkowskiego przerwał swą drzemkę poranną i przybył pod kratę. Dyrektor podszedł tuż pod lwa, gładził ze spokojem sierść tego króla zwierząt. Moment ten uchwycił nasz fotograf. Niechby tego spróbował kto inny. Lew jużby mu pokazał...
H. S.

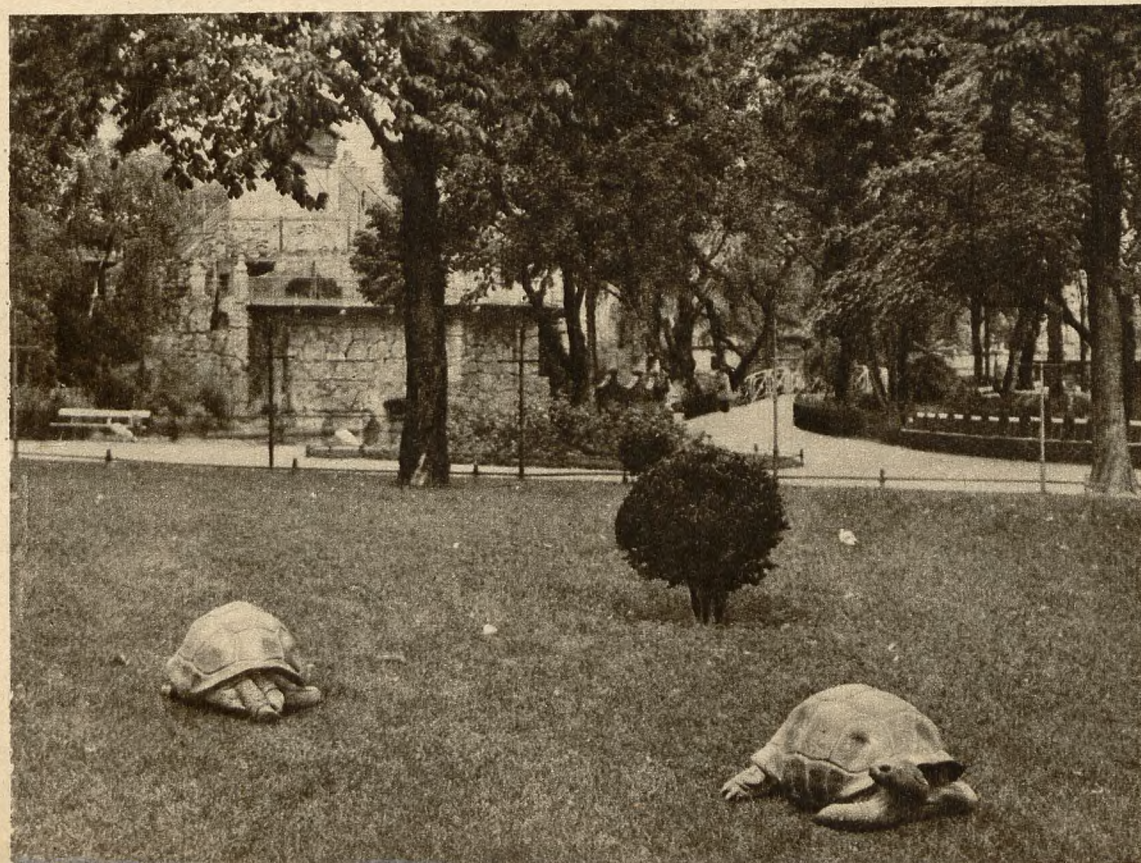
Mamy w Polsce dwa większe Ogrody Zoologiczne: w Poznaniu i Warszawie. W Krakowie jest szczęśliwy zaczątek.

Poznański Ogród Zoologiczny patrzy dumnie na 70 lat swego istnienia. Powstał z żartu. Grono obywateli poznańskich, chcąc uczyć jednego ze swoich towarzyszy, postanowiło sprezentować mu w dzień imienin każdy po jednym zwierzęciu. Zebrano ich w ten sposób kilkanaście sztuk, które solenizantowi podarowano. Nie wiedząc, co z tą menażerją począć, obywatel ów umieścił ją w ogrodzie restauracyjnym, gdzie zwykle grono to się zbierało. Ponieważ menażerją ta stale wzrastała, powołano do życia w r. 1874 towarzystwo p. n. „Ogród Zoologiczny”, które odtąd aż po dzień dzisiejszy troszczy się nie tylko o utrzymanie zwierząt, ale także o dalszy ich przyrost liczbowy. W obecnej chwili zwierzyniec poznański liczy przeszło 1.000 okazów fauny z całego świata.

Jednym z najwspanialszych okazów jest majestatyczny żubr „Kobold”, ów „puszcz imperator”.

W czasie przechadzki po zwierzyńcu oprowadzani przez dzielnego dyrektora tego zwierzyńca p. Szczerkowskiego, prosimy go o kilka danych, dotyczących żubra w Polsce.

— Żubrem, tem czysto polskiem zwierzęciem opiekuje się w Europie Międzynarodowe Towarzystwo Ochrony Żubra, którego celem zasadniczym jest, nie dopuścić do zagłady tego zwierzęcia. Liczba żubrów jest w obecnej chwili niewielka, jednak w stosunku do pierwszych lat powojennych wzrosła znacznie. Niestety, nie mogę podać ogólnej liczby tych zwierząt, opierać się mogę tylko na statystyce z r. 1933, według której w Europie były 122 żubry, z czego 67 było czystej, a 55 nieczystej krwi. Właściwą opiekę nad żubrem sprawuje jednak w Polsce Rząd, który mając do dyspozycji wspaniałe tereny puszczy białowiejskiej, umieścił w niej ich ilość, która jest one zupełnie

Majestatyczny łeb żubra „Kobolda” z Poznańskiego Ogrodu Zoologicznego. Według urzędowego wykazu Polskiego Oddziału Międz. Towarzystwa Ochrony Żubra jest obecnie w Europie 67 żubrów czystej krwi i 122 nieczystej krwi. I tak posiadają: ks. Bedford Anglia 19 sztuk czystej krwi i 19 nieczystej, hr. Arnim, Niemcy 12 i 12, ks. Pszczyński w Polsce 9 i 9, Zoo Stockholm 7 i 12, Państwo Polskie Białowieża 5 i 11, Zoo Berlin 5 i 5, Zoo Amsterdam 4 i 6, Państwo Niemieckie rezerwa Springe 1 i 8, Zoo Monachium 1 i 5, Zoo Budapeszt 1 i 4, Zoo Schönbrunn 1 i 2, Zoo Londyn 1 i 1, Zoo Rzym 1 i 1, Zoo Warszawa 0 i 2, Zoo Kopenhaga 0 i 1, Zoo Poznań 0 i 1, Zoo Wrocław 0

Wejście do Ogrodu Zoologicznego.

NA FINISZU WIELKIEGO WYSIŁKU.

◀ BUDOWA AUTOSTRADY NA RÓWNIĘ NA ŚLĄSKU. ▶

Śląsk pokryty jest siecią bezsprzecznie najlepszych dróg kołowych w Polsce. Przede wszystkim wybudowano tu doskonale szosy asfaltowe na szlaku, wiodącym z Katowic do Beskidów, tych płuc Górnego Śląska. W bieżącym zaś roku przybywa w bilansie szosowym Śląska nowa pozycja: oto w tych dniach zostanie ukończona szosa na 885-metrowy szczyt Równicy, która będzie prawdziwą rewelacją w dziedzinie budowy szos górskich, dla automobilizmu zaś jednym z najcenniejszych podarunków ostatnich lat.

Powodzenie piatiletki w Z. S. R. R. polega do pewnego stopnia na tem, że nasi sąsiedzi wschodni głoszą urbi et orbi o każdej świe-

Inż. Lebda przy pomiarach.

Junacy przy pracy nad nową drogą

żo wmurowanej cegle w Magnitogorsku czy Dnieprostraju. Tem więcej jest uzasadnione zainteresowanie się wysiłkiem, który dokonywa się w lasach beskidzkich, cicho, bez głośniejszej reklamy, cho-

Schronisko Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego na Równicy (885 m) na Śląsku, do którego prowadzi nowa autostrada.

W żywiczny aromat świerków mieszają się, niczem kadzidla, dymy z ognisk pastuszych, tłących na pożółkłych ścierniskach, w ciszę przedwieczera wplątuje się pianissimo potoktu górskiego, śpiewającego wiecznie niepojętą pieśń.

Nowiuteńka szosa pnie się w górę. Nagle na zakręcie wykłuta na niewielkiej polanie flaga, stróżująca gromadzie drewnianych domków. To rezydencja twórców szosy na Równicy.

Nie tak dawno jeszcze spotkać ich można było włóczących się wśród fabryk i bieda-szybów różnych Siemianowic, Hajduk i Katowic. A dziś?

Dziś te blade, niedożywione twarze młodzieży przedpoborowej, typy niedawno nieznanie nikomu, tworzą karne szeregi junaków (bo tak się nazywają rycerze 28-tysięcznej armii Ochotniczych Drużyn Robotniczych), w których nie tylko pracują twórczo, ale przede wszystkim wychowują się „na ludzi”.

Po junacy nie tylko budują drogi i regulują niesforne rzeki górskie, ale również, kiedy wróca z pracy do obozu — uczą się i kształcą. Przekonywa nas o tem naocznie świetlica, pełna map szkolnych i wykresów, sporządzonych własnoręcznie przez uczniów tego dokształcającego studjum. Wśród map i wykresów wisi pomysłowo redagowana gazeta O. D. R., będąca kompilacją najaktualniejszych artykułów prasy codziennej, zaopatrzonej w nowe tytuły i komentarze. Osobną klasą tej szkoły zbiorowego życia jest gospodarstwo rolne, obejmujące hodowlę królików rasowych, pszczoł i świń. Samowystarczalność obozu, położonego zdala od ludzi, uzupełniają obozowi krawcy, szewcy i fryzjerzy. Rozrywek dostarczają

gry i zabawy ruchowe, oraz przedstawienia teatralne, w których grają talenty obozowe.

A praca rąk opalonych na brąz rycerzy w zielonej khace?

Z nad brzegów potoka, przecinającego dolinę wysunęła się gwałtownym skresem w poprzek stoku trasa równiej jak stół szosy. Ponad głębokimi rozpadlinami jarów przerzucono śmiałe mosty, tu przecięto kwiecistą, zaciszną polanę, tam wyrabano aleję wśród gęstego wysokopienego lasu, ówdzie nad przepaścią nadsypało olbrzymią hałdę śmiałej krzywizny, jeszcze kilka floresów trasowych i — szczyt dumnej góry zdobyty.

Droga kończy się przy doskonale zagospodarowanym schronisku P. T. T.

Trasa szosy na Równicę dostarczyć może wzruszeń nie tylko sportowcowi dzięki lic-

Junak, rozkoszujący się przyszlą wędzonką.

Pobudka.

ciaż wart jest rozgłosu, choćby ze względu na to, w jaki sposób jest ten wysiłek realizowany. Jedziemy zatem na reportaż.

Wskazówka tachometru błądzi koło cyfry 75. Błękitny łańcuch Beskidów olbrzymieje z każdą minutą. Wjeżdżamy w dolinę Wisły, na której wyrosło najstarsze kąpielisko borowinowe w Polsce — Ustroń. Jesteśmy u stóp Równicy. Jeszcze kilka chwil, a oto — dolina Jaszowca, przedpokój Równicy. W podwieczorną godzinę, w jakiej się tu znaleźliśmy, Jaszowiec wygląda jak świątynia o monumentalnych ścianach. Ściany stoją nieruchomo, obwieszane niesymetrycznymi obrazami lasów i podpierają garbami Czantorji, Równicy i Skali-cy jasny parasol nieba.

Nowa droga prowadzi przeważnie wśród gęstego, wysokopienego lasu.

nym krzywiznom, jakimi pokonywa stromy stok góry, ale przede wszystkim turyście, który co kilkanaście metrów drogi może obserwować nowe piękno krajobrazowe.

Z końcowego etapu szosy można podziwiać całe królestwo Beskidów, które stąd widać jak na pałacyku mapie we wielkiej podziałce: równina z północy i zachodu, zasłana na widnokręgu dymami Ostrowy, Karwiny i Bielska, podchodzi pod niebo granatowymi garbami Czantorji. Czantorja otwiera poprzez Stożek i Barania pochod fioletowych szczytów ku skalistym Tatrom, widniejącym na południowym horyzoncie jak daleka baśń.

Widok nie do opisania. I wszystko można będzie mieć za kilkanaście minut jazdy na pneumatykach.

Szosa jest już gotowa. długość jej wynosi 8 km., otwarcie nastąpi w najbliższym czasie. Cześć 225 junakom, którzy ją zbudowali!

KAISER-BORAX

zmiekcza wodę - miękka woda udelikatnia skórę!

GŁODÓWKA PYTONA.

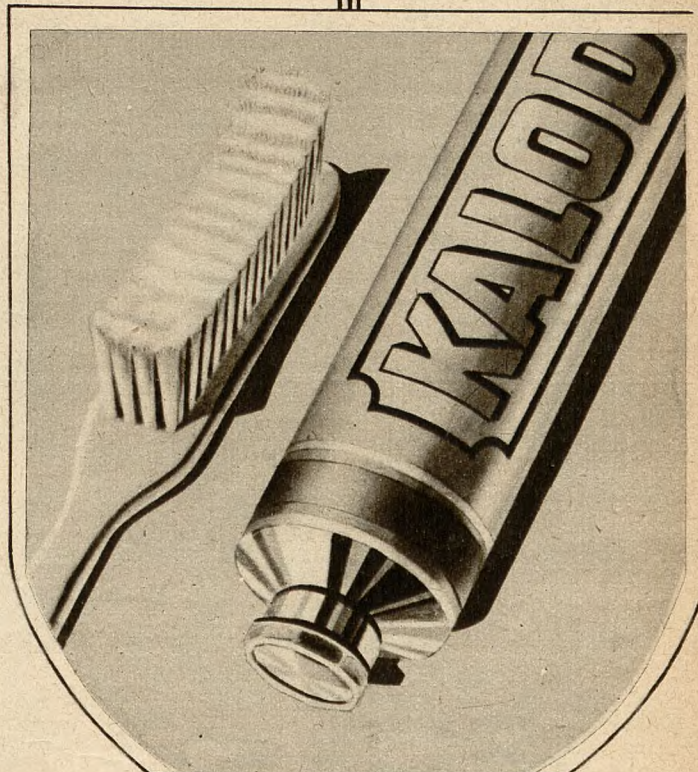
Na wystawę w Chicago sprowadzono olbrzymiego pytona z wysp Malajskich, którego długość wynosi 10 metrów. Olbrzymi ten gad, odznaczający się potworną siłą, odmówił jednak przyjmowania pokarmu i rozpoczął głodówkę. Podsuwano mu najbardziej wyszukane przysmaki, jak żywe kozy i króliki, ale nie pomogło, wreszcie zdecydowano się odżywiać go przemocą (na zdjęciu). — Wybrano więc kilkudziesięciu silnych ludzi i przy ich pomocy zdołano pytonowi wepchać do gardła sporą porcję mięsa. Pytony są niejadowite, a na zdobycz czekają uwieszone na konarach drzew i miażdżą ją w uściskach swych stalowych splotów. Podróżnicy opowiadają, że nawet walka tygrysa z pytonem kończy się prawie zawsze zwycięstwem gada.

Kamień nazębny trzeba usuwać póki czas

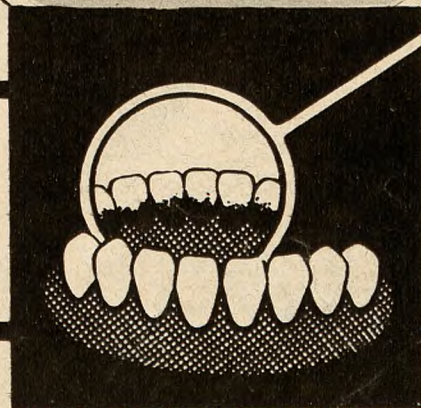
Kamień nazębny powoduje wiele chorób, a przecież łatwo się można od niego ustrzec, czyszcząc zęby regularnie Kalodontem.

Kalodont jest jedyną w Polsce pastą do zębów zawierającą Sulforicinoleat według Dra Bräunlicha. Dzięki temu preparatowi usuwa on kamień nazębny i zapobiega jego ponownemu tworzeniu się.

KALODONT

USUWA KAMIEŃ NAZĘBNY

MISTRZOSTWA JEŹDZIECKIE POLSKI

W Warszawie na stadjonie w Łazienkach odbyły się jeździeckie mistrzostwa Polski. Największym sukcesem na tych zawodach mógł się po-

szczycić mjr. Lewicki (pierwszy od lewej), który zdobył mistrzostwo w konkursie ujeżdżenia konia i w skokach przez przeszkody. Drugie miejsce za-

jął por. Dąbski-Nehrlich (w pośrodku), trzecie płk. Römmel (pierwszy od prawej). Na zdjęciu moment rozdania nagród.

rzut oka
w lustro

przekona Panią, że
jej cera jest świeża
i młoda, o delikatnym
pastelowym odcie-
niu, a nade wszystko
równa i trwała. Spra-
wia to delikatny, dob-
niezszkodliwy, dob-
rze przylegający

puder
ABARID
PERFECTION

ZAMKNIĘCIE SZKOŁY SZYBOWCOWEJ POD GOLESZOWEM.

W ub. niedzielę na górze Chelm pod Golezowem na Śląsku Cieszyńskim odbyła się uroczystość zamknięcia szkoły szybowcowej, zorganizowanej przez śląski Komitet szybowcowy, przy pomocy śląskiej L. O. P. P. Szkoła była czynna od

15 lipca. Wyszło z niej 105 młodocianych pilotów, których większość zdobyła kategorię A. Na zdjęciu moment przemówienia sekretarza L. O. P. P. Stopczyńskiego, który żegnał uczestników kursu w imieniu wojewody dra Grażyńskiego.

STRZAŁY MARSYLJI.

Zlynczowane przez tłum i policję zwłoki mordercy Kalemena.

Wspólnik Kalemena, przy którym znaleziono paszport na nazwisko Nowaka. Aresztowano go, gdy usiłował przekroczyć granicę szwajcarską.

Wspólnik Kalemena, aresztowany w Thonon-les-Pins. Znaleziono przy nim paszport na nazwisko Benesza. Należy on do emigrantów chorwackich.

Piotr Kalemen, emigrant chorwacki, który dokonał mordu w Marsylii i zginął przytem.

rozjechali się każdy na swój posterunek. Kalemen uzbroiwszy się w rewolwer dwudziestozłotowy, zmieszal się z tłumem na przystani w Marsylii i oczekiwał sposobnej chwili do wykonania zamachu.

Król, jak wiadomo, przybył z Jugosławii na pancerniku „Dubrovnik“ do portu w Marsylii, gdzie oczekiwał go, jako przedstawiciel Francji, minister Barthou. Król w doskonałym humorze opuścił statek i przy dźwiękach hymnu narodowego stanął na ziemi francuskiej, ubrany w mundur admirałski. Nie wiedział, że chwile jego życia są już policzone.

Co się dalej stało, wiemy dokładnie na podstawie filmu wytwórni „Paramount“, która wysłała do Marsylii swojego operatora dla dokonania zdjęć do kroniki. Film ten zakazany przez cenzurę we Francji i w Niemczech, został wyświetlony w Londynie i w Pradze i odtwarza najdokładniej przebieg zamachu. Otóż okazuje się, że zamach ten miał przebieg poprostu błyskawiczny. Kalemen wskoczył na stopnie auta, oddał kilkanaście strzałów i został zarąbany szablami. Nie trwało to wszystko dłużej, jak dwie minuty. Ofiary jego leżały jednak śmiertelne ranne na poduszkach auta. Król zaraz potem umarł, a minister Barthou w godzinę później na zawsze zamknął oczy w prefekturze z powodu upływu krwi i osłabienia serca.

We Francję jakby grom uderzył. Wnet tragiczną wieść rozniosło radio po całym świecie, dotarła ona i do Jugosławii, budząc przerażenie i żal.

Śledziwy minister Barthou umarł w prefekturze z upływu krwi, zaraz po operacji. Na zdjęciu wynoszenie zwłok ś.p. ministra Barthou z prefektury.

Palmolive Shampoo tak cudownie zmywa włosy i tak wspaniale nadaje im połysk. A ponadto zawarty w nim olejek oliwny dodaje mu jeszcze jednej zalety — zalety niezmiernie ważnej — bo właściwości ożywiania i pobudzania cebulek włosowych.

Każdy pakiet
zawiera
dwie torebki

Pielegnuje włosy
jak mydło
Palmolive cerę

40
gr.

PALMOLIVE shampoo

ksander zdecydował się pojechać do Paryża i tam, w gronie francuskich przyjaciół, przedyskutować wszystkie aktualne problemy polityczne i znaleźć jakieś wyjście z tej zagnatanej sytuacji. Niestety, kule mordercy przecięły kres jego życia i postawiły Jugosławję w obliczu wielkich niebezpieczeństw. Państwo to bowiem nie jest narodem jednolite, ale składa się z Serbów, Chorwatów, i Słoweńców. Do dnia 6 stycznia 1929 r. narody te miały autonomię. Król jednak, widząc, że walki wewnętrzne i separatyzm rodzą królstwo Serbów, Chorwatów i Słoweńców, rozwiązał parlament, rozpoczął rządy dyktatorskie, zmienił konstytucję i kraj swój nazwał Jugosławją, na znak jedności wszystkich jej obywateli. Rozwiązanie takie nie podobało się Chorwatom i Słoweńcom, których wielu

Przenoszenie trumny ze zwłokami króla Aleksandra na pokład krążownika „Dubrownik” w porcie marsylskim. Schert.

Pogrzeb króla Aleksandra zamienił się w wielką manifestację przyjaźni francusko-jugosłowiańskiej. Na ołtarzu bowiem tej przyjaźni przelali krew król jugosłowiański i Barthou, minister spraw zagranicznych Francji. Mieli oni w Paryżu radzić nad sprawami, dotyczącymi bezpieczeństwa i pokoju, a przede wszystkim stosunku do Włoch i Austrii.

Włochy, bowiem po tragicznych zajęciach w Wiedniu, których ofiarą padł kanclerz Dollfuss, uświadomiły sobie, że Niemcy dążą do polknięcia Austrii, a nie życząc sobie tak groź-

nego sąsiada na Brennerze, zaczęły oglądać się za pomocą francuską, zapominając o dawnych urazach. Na przeszkodzie jednak porozumieniu francusko-włoskiemu stała Jugosławja, sprzymierzona z Francją, a znajdująca się w stanie zadrażnienia z Włochami — które nie chcą z nikim dzielić władzy nad Adriatykiem, a równocześnie chcą Austrię uczynić domeną swoich wpływów, na co Belgrad nigdy zgodzić się nie może.

Pod naciskiem jednak okoliczności, król Ale-

Po przybyciu „Dubrownika” do Splitu w Jugosławji do Zagrzebia a stamtąd do Belgradu.

wniesione

sztukowi

film

CZAR CHIŃSKIEJ GWIAZDY.

Na cześć Anny May Wong wyśpiewano już tyle hymnów pochwalnych, że można by z nich ułożyć najwspanialszy dytyramb. Ale bo też Anna May Wong jest bezkonkurencyjna, reprezentując w nieporównany sposób tajemniczość i egzotyzm Wschodu.

Jesień Pana.

Sezon mody jesiennej w całej pełni. Mamy w kraju jedyny wielki Dom Towarowy Bracia Jabłkowscy w Warszawie, toteż zapoczątkował on godnie obecny sezon, urządzając pokaz wszystkiego, co interesować może pania i pana. A więc suknie welniane wizytowe z materiału „devetine“, lub piękne, czarne, z cellofanu, przybrane białym ve-lour chiffon. Poza całym szeregiem pięknych kreacji pokazano gustowne kostjmy narciarskie z kolorowymi spodniami i pulloverami wiedeńskimi. Obecni u B-ci Jabłkowskich mogli zauważyć również przygotowane na bieżący sezon akcesoria mody męskiej: palta, garnitury, bieliznę i t. p. Należy z uznaniem podkreślić starania dyrekcji tego Domu Towarowego, w kierunku udostępnienia wszelkich artykułów mody najszerszej publiczności.

Celem tego artykułu jest przede wszystkim poinformowanie wytwornych panów o tem wszystkim, co wraz z zimą i deszczem przyniosła moda. Aby mieć pewne i dobre wieści udałem się do Adama Frendlera, posiadającego niewielki, lecz niezwykle estetycznie i nowoczesnie urządzonej magazyn konfekcji męskiej, blisko dworca głównego w Warszawie. P. Adam Frendler nosi zaszczytny tytuł „doradcy elegantów warszawskich“. Nie zatem dziwnego, że poza zwykłymi klientami zjawiają się u niego wytworni panowie z zapytaniem o najdrobniejsze szczegóły, dotyczące mody męskiej, na które zawsze uprzejmy p. Frendler chętnie odpowiada, a powróciwszy niedawno z Londynu i Wiednia, daje gwarancję najlepszych rad i informacji.

A więc naczelnym hasłem obecnej mody, to wyodrębnienie stroju męskiego od cech ubioru kobiecy. Wszystko grube i szerokie!

Po otrzymaniu zasadniczych wiadomości, dotyczących mody jesiennej, postanowiłem odwiedzić najwytworniejsze zakłady krawieckie w stolicy. A więc przede wszystkim przy ul. Złotej L. Biżuto. Jest to zakład, którego klienci grupują się z pośród panów z Rządu i dyplomacji. Uprzejmy p. L. Biżuto, właściciel tego zakładu chętnie udzielił mi wyjaśnień, pokazując przytem mnóstwo podziękowań za wykonane mundury dyplomatyczne wybitnym osobistościom różnych państw. Firma Biżuto z wielkim powodzeniem lansuje granatowy smoking dwurzędowy, bez kamizelki, idealnie skrojony, doskonale nadający się na wieczorowe przyjęcia i uroczystości. Przedstawiono mi najmodniejsze materiały angielskie: „tete de negre“, „vere bouteille“, „tennis bleu corbeau“, oraz piękne t. zw. „beige w supły“ na garnitury sportowe. Przyznać muszę, że zdziwiony wprost byłem różnorodnością najsubtelniejszych odcieni, oraz nieskazitelną kroją. Toteż szczerze radzę każdemu wytwornemu panu odwiedzenie p. L. Biżuto, choćby w celu przekonania się o pracy jedynego u nas krawca-artysty.

Nie mogłem nie odwiedzić „starego znajomego“ z ul. Wspólnej, mistrza krawieckiego p. Adolfa Zaremby. Wysokie aspiracje jego sprawiły, że stał się jednym z pierwszych krawców w Polsce. Głównym wyborem materiałów na garnitury i palta, jak również doskonały krój zjednały p. Adolfowi Zarembe cały legion doborowych klientów. Należy się uznać firmie Zaremby za postawienie swego zakładu na tak wysokim poziomie.

Chyba niema już w Polsce człowieka, a ściślej mówiąc, mężczyzny, któryby nie wiedział, że zastąpił wykonawcą palt jest popularny Stanisław Cichocki. Zaniósł mnie też i do niego. Mimo zmęczenia pracą p. Cichocki pokazał mi najmodniejszy raglan jednorzędowy, zapinany pod szyją, piękne palto jesienne dwurzędowe, kołnier i kłapy szerokie, szyte szerokimi kantami. Poza tem palto zimowe w dwa rzędy z kłapami obłożonymi karakulami lub wydrą. Wychodząc od Cichockiego pomyślałem sobie: jednak, jeżeli chodzi o palta, Cichocki niema sobie równego.

Znany z wybitnej solidności skład materiałów blawatnych Konopka i Redulski, poza bogatym działem materiałów damskich, prowadzi obszerny dział męski. Dyrektor firmy p. Redulski zaznacza, że modne są obecnie kolory: brązowy, szary i czerściozielony. Prócz tego, jak zwykle, czarny, bez którego trudno sobie wyobrazić komplet garniturów pana.

W ostatnich miesiącach Warszawa stała się bogatsza to jeden niezwykle pięknie urządzonej, obszerny „Salon Pana“ na Nowym Świecie“ vis-a-vis ambasady angielskiej. Uprzejmy szef „Salonu“ p. Fr. Maciejowski zaprosił mnie przede wszystkim do zwiedzenia magazynu. Byłem zdumiony komfortem urządzeniem, nie mającym w Warszawie sobie równego. A więc dział konfekcji: bielizna, prześliczne krawaty, dział krawiecki pod kierunkiem wybitnych krojczy, dział garniturów i palt gotowych. Wszystko to sprawiło, że „Salon Pana“ pozyskał uznanie szerokich sfer towarzyskich stolicy. Gratulujemy zatem dyrekcji „Salonu Pana“ z okazji rozpoczętej pracy na terenie Warszawy i życzymy pomyślnych rezultatów.

Weześnie zaczyna pracę najpopularniejszy w kraju magazyn kapeluszy męskich, mający swą siedzibę na placu Trzech Krzyży, J. Młodkowski. Wczesnym rankiem przyjął mnie właściciel magazynu p. Olbratowski, zawsze wesół i w dobrym humorze. Chcąc omówić całokształt mody męskiej

poinformowałem się o nakrycie głowy. Modny jest kolor zielony we wszystkich odcieniach, brązowy, jednak naczelnym miejscem zajmuje kapelusz szary i beige. Zasadniczą zmianą są modne obecnie wąskie rondo do 58 mm. i niska, pełna główka, cokolwiek rozszerzona u góry.

Tak więc przedstawiła się nam Pani Moda i pragnie panować do końca przyszłego roku.

M. Dachowski.

Dyktator mody męskiej w Polsce p. Adam Frendler, po powrocie z Londynu i Wiednia udzielił wywiadu przedstawicielowi „Światowida“ rcd. Miecz. Dachowskiemu.

Podajemy niżej preparaty do leczenia Cery Tłustej

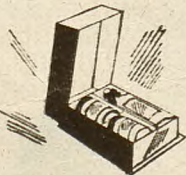
Jaka cera zwie się tłusta? Skóra błyszcząca mimo ciągłego pudrowania... barwa niejasna, pory rozciągnięte... oto oznaki tłustej cery.

Jak można usunąć te wady? Tylko trzymając się wskazówek Elizabeth Arden. Specjalnie opracowane preparaty wpływają na obieg krwi i usuwają nadmierną tłustość skóry. Należy w tym celu stosować:

Venetian Ardena Masque — Pobudzający i oczyszczający preparat odmładza zmartwiałe komórki, rozjaśnia wyblakłą cerę, wzmacnia i wygładza szorstką i wargowatą skórę.

Venetian Special Astringent.. Wspaniały środek wzmacniający, który stosuje się zapomocą lekkiego wbijania w celu pobudzenia obiegu krwi, co wzmacnia i ujędrnia skórę.

Lille Lotion.. zabezpieczający cerę, daje przyjemny podkład pod puder.

Niezależnie od tego, czy cera Pani jest tłusta, czy normalna, wymaga codziennego regularnego OCZYSZCZANIA, WZMACNIANIA i ODŻYWIANIA... te trzy środki stosowane stale i z zachowaniem kolejności zapewniają stałe utrzymanie ładnej cery. Pudełeczka Miss Arden's New Beauty zawierają niezbędne do codziennego użycia preparaty: Cleansing Cream, Skin Tonic i Velva Cream.

Elizabeth Arden's Cleansing Cream rozpuszcza się szybko, usuwa z porów kurz, puder i wydzieliny. Krem ten usunąć można zapomocą Venetian Cleansing Tissues.

Elizabeth Arden's Skin Tonic pobudza łagodnie skórę odświeża ją i rozjaśnia.

Elizabeth Arden's Velva Cream wygładza cerę i nadaje jej barwę nie tłuszczącą.

Elizabeth Arden's Pore Cream. Nienatłuszczający, ściągający krem, który działa bezpośrednio na zbyt rozszerzone pory, należy stosować na noc.

Preparaty Elizabeth Arden są w sprzedaży w agenturach wszystkich miast w Polsce.

ELIZABETH ARDEN

Elizabeth Arden Ltd.

LONDON · 25 OLD BOND STREET, W.1

(Prawo przedruku zastrzeżone)

MIŁOŚĆ DLA POCZĄTKUJĄCYCH

Z cyklu:
PROTRETY GWIAZD FILMOWYCH
MIRIAM HOPKINS

Sceny z filmu
„Miłość dla
początkujących”.

Cecil B. de Mille
i Elissa Landi.

FOT. „PARAMOUNT”.

MŁODE TALENTY.

Lula Kryńska (Dorey).

Warszawiak „bywający”, t. j. obracający się w czarodziejskim kole „Europy”, „Adrii”, „Bristolu”, „Ziemiańskiej”, balów mody, interesujący się konkursami piękności i filmowymi, na dźwięk nazwiska „Lula Kryńska” lub „Lula Dorey” napewno wykrzyknie: „Znam”. Trudno bowiem nie zauważyć młodej, eleganckiej damy, na widok której kobiety sztywnieją, zaczynają oglądać ją badawczo od stóp do głów, a towarzyszący im mężczyźni bojaźliwie potwierdzają: „Owszem, dość ładna”. Nikt jednak nie spodziewał się, iż ta, zwracająca uwagę urzędą swoją osobą, wyjdzie po za ramy sukcesów towarzyskich, ewentualnie kinowych. I nagle w komedji

Teatr Ateneum, młoda amatorka, która nie ukończyła żadnej szkoły dramatycznej, bez rutyny scenicznej, odnosi rzetelny sukces artystyczny przez szczerość akcentów i prostotę podejścia do roli, tak rzadką u początkujących artystek. Prawda — p. Kryńska, córka wybitnej warszawskiej profesorki śpiewu, zetknęła się już z deskami scenicznymi w Toruniu, gdzie przez parę miesięcy występowała w operetce, ale operetka — to nie szkoła aktorska w dobrym tego słowa znaczeniu.

P. Kryńska w najbliższym czasie wychodzi za mąż, co jednak nie oznacza wyrzeczenia się sceny. Kto zakosztował słodkiego owocu sukcesu scenicznego, ten nielatwo zapomina o jego

Jedną z najinteligentniejszych i najpracowitszych gwiazd w Hollywood jest Miriam Hopkins.

— Chcę wszystko umieć i dojść do czegoś — mówi Miriam. — H. G. Wells twierdzi, że większość ludzi marnuje swe życie. Spędzają, marnotrawią dzień za dniem, marząc o wspanialej przyszłości i nie zadadzą sobie dość trudu, aby ją zdobyć. Nie chcę być tego typu człowiekiem.

To co mówi Miriam Hopkins, to nie puste frazesy. W jej pięknym domu mieści się wspaniała biblioteka pełna książek, które Miriam gorliwie czyta. W wolnych chwilach studjuje malarstwo, grę na skrzypcach i pisze nowelki do magazynów amerykańskich.

— Fortepianu nie cierpię — zwierza się szczerze Miriam — gdy byłem małym dzieckiem, matka moja, która była świetną pianistką — zmuszała mnie do gry na fortepianie. Od tego czasu nienawidzę tego instrumentu. Miriam przybyła do Nowego Yorku z Savannah ze stanów południowych w 1917 roku. Rodzina życzyła sobie, aby mieszkała w internacie i skończyła pensję. Życie w skromnym internacie było nudne i bezbarwne. Miriam zrezygnowała z dalszych studiów i wstąpiła do szkoły baletowej. Po miesiącach pracy dostała engagement do zespołu baletowego, który wyjeżdżał do Ameryki południowej. Nie wyjechała jednak podbić serc Argentyńczyków, gdyż w wilgę wyjazdu zwichnęła nogę w kostce.

W miesiąc później występowała jako girlsa w teatrze rewjowym. Minal rok. Miriam starała się wydostać z zespołu girlasek i zagrać jakąś rolę, nikt jednak nie traktował poważnie młodej tancerzki.

Miriam postanowiła postawić na swoim. Póty nachodziła agencje teatralne, aż otrzymała rolę w sztuce „Niepotrzebny balast”. Nazajutrz po premierze prasa amerykańska zamieściła szaliste artykuły o Miriam.

To był początek jej kariery scenicznej. Skolei wytwórnia Paramount zaangażowała Miriam. Jednym z pierwszych jej filmów była komedja reżyserji Ernesta Lubicza z udziałem Maurice’a Chevalier i Claudette Colbert p. t.: „Wesoly porucznik”.

Następne jej filmy to „24 godziny”, „Próba miłości”, „Tęcza-Sewastopol”, „Złote sidła”, „Ochłan życia”, „Zgubny czar” i ostatnio „Miłość dla początkujących”, gdzie partnerem jej będzie Bing Crosby i Eddie Nugent.

Miriam jest niewysokiego wzrostu. Wesola, pogodna jest nie tylko ulubienicą publiczności, ale także swych kolegów i koleżanek, co niestety rzadko ma miejsce w Hollywood.

EGZOTYKA AFRYKI

NAD...TAMIZĄ.

Anglicy, naród z krwi i kości podróżnicy najlepiej wczuwają się w dwa rodzaje filmów: egzotyczne i historyczne. Jest to zresztą zgodne z ich historią odznaczającą się poszanowaniem tradycji i ciąglem zdobywaniem nowych terenów dla korony Wielkiej Brytanii. W kierunku też egzotyki filmowej poszedł ostatnio Aleksander Korda, sławny reżyser angielski, który mając do dyspozycji około 200.000 stóp taśmy filmowej, nakręconej przez jego brata w Afryce, doabia obecnie ostatnie sceny z życia afrykańskiego... nad Tamizą. Okolica Shepperton zamieniła się w ostatnich miesiącach na istną kolonię afrykańską. Przeszło 200 murzynów, w swoich charakterystycznych strojach, wybitnie nudystycznych, z kółkami w nosach i fantastycznymi fryzurami, rozbiło tam swoje namioty. Życie wre istic murzyńskie: od samego rana kobiety murzyńskie krzątają się koło gospodarstwa, gdy mężowie ich ćwiczą się w strzelaniu z łuku, tańczą lub też odbywają ćwiczenia gimnastyczne. Niektóre z tych namiotów zbudowane są na palach na Tamizie, a wśród nich w miejscu centralnym stoi namiot wodza szczepu, który z daleka już zwraca na siebie uwagę ozdobnym wyglądem. Na Tamizie uwijają się liczne łodzie murzyńskie zwane „canoo”. — Wszystkie te przygotowania mają na celu sfilmowanie potrzebnych scen

do wielkiego filmu „Sanders jedzie po rzece”, którego scenarzysta osnuty jest na znanej powieści Edgara Wallace. W realizacji tego wspaniałego filmu erotycznego pomaga wielkiemu reżyserowi brat jego Soltan Korda. Poza zwykłymi statystami sprowadzonymi z czarnego łądu biorą udział: znany śpiewak murzyński Paweł Robeson, oraz jego partnerka Nina Maye Me Kinney.

Leslie Banks gra rolę Sandersa. Jak zapewniają znawcy i sam Aleksander Korda, żadna okolica w Anglii niema tak wyraźnego „typu afrykańskiego”, jak właśnie okolice Shepperton, a Tamiza posiada tam charakter jakiejś rozlewnej rzeki kongolańskiej. — Wkrótce więc ujrzymy na europejskich ekranach nowe arcydzieło egzotyki, które bujnością akcji i wystawą przewyższy filmy: „Afryka mówi” i „Trader Horn”.

JGM.

ZDJĘCIA MICHAEL
LORANT — LONDON.

Sceny z filmu
„Sanders jedzie po rzece”.

CHÓR DANA NA ZAMKU WARSZAWSKIM.

W apartamentach p. Prezydenta Mościckiej, popularny chór Dana, znany z występów w kraju i zagranicą, urządził koncert i wykonał szereg piosenek ze swojego repertuaru. Na czele chóru tego stoi syn znanego pisarza Daniłowskiego. Na zdjęciu P. Prezydent z Małżonką i członkowie chóru Dana.

Ag. Fot. „Światowida”.

JAK SIĘ ROBI CUDA FILMOWE.

Ileż to razy siedząc w kinie dziwił się odwadze kinooperatorów, fotografujących dzikie zwierzęta z odległości kilku metrów, wieleż to razy zachodzili w głowę, patrząc na „Świat zaginiony”, „Metropolis”, czy „King-Konga”, w jaki sposób skonstruowano te różne dziwne i potworne, wobec których ludzie wyglądają jak muchy.

Wszystkie te cuda należą do dziedziny tricków filmowych Dumninga i innych systemów. Naprawdę bowiem słynny, ogromny pałac Metropolis można by pomieścić w zwykłym pokoju, a „King-Kong” nie przewyższa wzrostem przeciętnego człowieka.

Potworną tą małą grał zwykły aktor, ubrany w skóry zwierzęce. No dobrze, ale w jaki sposób łapał on krążące aeroplany, chodził koło lasów, dotykając głową wierzchołków drzew i niósł na dłoni artystkę?

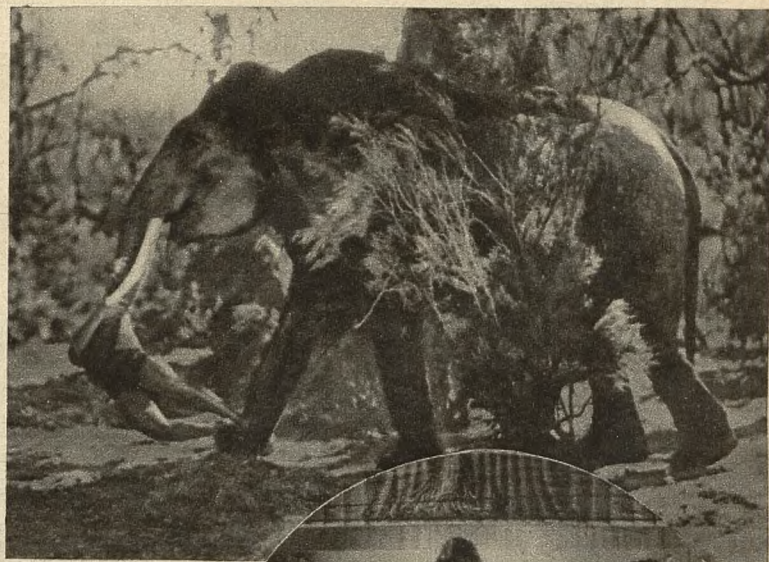
Trick ten polega na zmuśnieniu łączeniu fragmentów różnych zdjęć przed kopjowaniem. W tym celu filmuje się np. naprawdę wielką sztuczną rękę potwora z artystką a oddzielnie „King-Konga”. Następnie ustala się odpowiednią odległość aparatu, osiągając drobne zdjęcia łapy, a po przeniesieniu na zbliżone zdjęcie otrzymuje się pożądaną efekt.

T. zw. system Dumninga pozwala na kręcenie podbiegunowych, czy afrykańskich fil-

mów w Warszawie lub Londynie. A robi się to tak: zdejmujemy się najprzód tło, potem przygotowujemy się pozytywnie o zabarwieniu żółtym (normalnie jest czarny), który umieszcza się w kamerze, jako maskę ruchomą. Z tak przygotowanym aparatem przystępuje się do zdjęć w atelier. Pierwszy plan oświetla się kolorem dopełniającym niebieskim. Przedmioty żółto oświetlone przenikają przez żółty obiektyw, wraz z przesuwającym się negatywem, przedmioty zaś oświetlone niebiesko, których żółty pozytywny nie przepuszcza, nie działają na emulsję i nie są dlatego widziane na zdjęciu. Na negatywie zatem łączy się tło i akcja, którą oświetlono kolorem żółtym — w sposób dla oka absolutnie niewidocznym. A zresztą oko ludzkie ulega tak łatwo złudzeniu...

Przy tej okazji należy nadmienić, że filmy trickowe zaczynają już nudzić publiczność. Za bardzo naładowano je grozą i okropnościami, wskutek czego zatracono miarę w oddziaływaniu na nerwy ludzkie, nie lubiące jednostajnego pokarmu.

St. Ostrzycki — Warszawa.

Mrożąca krew w żyłach scena: słon unosiący człowieka.

Scena z filmu grozy „King-Kong”.

SUCHY SZAMPON
MIRIS
 ODETUSZCZA SZYBKO I WYGODNIE WŁOSY
 I NADAJE FRYZURZE PUSZYSTOŚĆ!
 pudełko 2.-zł.
J. & S. STEMPNIEWICZ POZNAN

Najpierw był chaos i z niego powstał świat.

Najpierw był film komiczny, a potem dopiero powstały dramaty — salonowe, historyczne, psychologiczne, filmy „z natury”, rewjowe i t. p. i t. p.

Sięgnijmy pamięcią wstecz i uprzytomnijmy sobie, jak wyglądał program w kinie, gdy nie myślano jeszcze o dźwiękowcu, o kreskówkach, filmach kolorowych i innych cudach techniki kinematograficznej ostatnich lat. Nieodmiennie każdego programu musiał być zawsze film komiczny. Jeszcze nazwiska dzisiejszych wielkich gwiazd i gwiazdorów były tylko... ich prywatną własnością, gdy już wiedzieliśmy wszyscy o „Kubusiu”, potem o Maksie Linderze i w. in.

Nikt zapewne nie śmiał myśleć, że film jest (a raczej będzie) prawdziwą Sztuką, przez wielkie S — a nie tylko rozrywką i to dla najszerzych mas. Świat intelektu i film? Przecież te ruchome obrazki mogą zabawić albo dzieci, albo tylko bardzo prymitywny umysł!

Zabawie! To było programem dawnej sztuki filmowej.

Nawet pierwszy, ten dosłownie pierwszy, film składał się z jednego obrazka, prezentującego przyjazd i odjazd pociągu ze stacji, i z obrazu komiznego.

Ludwik Lawiński, specjalista od „szmoncesów”, jest przykładnym ojcem.

W szeregu lat niezmiennego rozwoju filmi aż po dzień dzisiejszy t. zw. obrazy komizne nie schodzą z ekranu, przeżywając oczywiście wraz z całą Sztuką filmową swą ewolucję — od Kubusia do Chaplina, od najpospolitszego blaźnistwa cyrkowego do psychologicznych komedji, czy raczej satyr chaplinowskich.

W tych dwóch krańcowych punktach zmieściła się cała przebogata skala rodzajów i gatunków komedji filmowych, cała plejada ich wykonawców.

Przypomnijmy sobie kilka tych najgłośniejszych, najpopularniejszych nazwisk.

Maks Linder, elegancki pan w nieodmiennie białej kamizelce, białych getrach, monokli w oku, wąsiki, jest komikiem-elegantem. Wytworny humor galijski, wypływający z zabawnych qui pro quo sytuacyjnych, z treści obrazu, gry aktora.

Jako zupełne przeciwstawienie humor amerykański, oparty na blaźnistwie najprymitywniejszego gatunku, przewracaniu się, biciu po fizjonomjach, lub niezawodnym „dowcipie”: twarzy unurzanej w kremie, lub, co jeszcze „śmieszniejsze”, w błocie...

Jeszcze i w latach późniejszych Harold Lloyd nie gardzi humorem specyficznym cyrkowym, choć nie jest to już wyłącznym jego atutem. Jest zresztą raczej ekwilibrystą, niż blaźnem, prezentuje się w kulturalniejszej postaci zewnętrznej, potrafi być nawet prawdziwie eleganckim, przy swych „nieśmiertelnych” okularach. Jego sztuka aktorska nie ogranicza się już do przyjmowania z bezdennie głupim uśmiechem uderzeń po łbie, wpadaniu do dołów czy t. p.

Pat i Patachon, komicy europejscy, wyzyskują przede wszystkim humor kontrastów — jeden chudy i długi, drugi gruby i krótki (podobnie dziś Laurel i Hardy). Pat i Patachon pierwsi też wprowadzili na ekran zespoły kobiece (z których notabene wywodzi swój ród najprzedniejsza gwiazda ekranu), również, aby wyzyskać dla swych groteskowych figur jeszcze jeden komizm kontrastu.

Władysław Walter, przedstawiciel jowialnego humoru.

KOMICY EKRANU

Zula Pogorzelska, niezrównana w rolach charakterystyczno-komicznych.

Podobnie lubi się otaczać gronem pięknych dziewcząt Eddie Kantor, choć jego partnerki są już nie tylko figurantkami, tłem dla postaci komika, ale występują już samodzielnie, jako tancerki, girlsy rewji.

Rewelacją był w swoim czasie specyficzny humor Buster Keatona, tak inny, odrębny od dotychczasowego szablonu. Nieruchoma twarz-maski, siła kontrastu dawała lepsze efekty niż najbogatsza mimika. Film dźwiękowy okazał się jednak zgubnym dla Keatona i jego „systemu”. Słowo zmusiło go do „wzruszenia z bezwładu” swej twarzy; maska... przemówiła, ożyła, przestała być maską, straciła swą nieodpartą vis comica.

Humor Chaplina, który doczekał się monografii pióra znakomitych filozofów, leży w zupełnie odrębnych granicach. Ten smutny wesołek i śmiejący się tragicznie nie znajduje tak prędko równowagi wśród całej plejady twórców humoru.

No i wreszcie ci najmłodsi, najoryginalniejsi: kilka rzutów ółwka na papierze ręką genialnego artysty — Mickey Mouse, Betty Boop, Koko i ich liczni współbracia, bajeczne grono wesołków o nieograniczonej skali możliwości, zwycięzcy rywalów największych komików ekranu.

A teraz nasza sztuka rodzima?

I my pochwalić się możemy pokaznym zasobem komików, humorystów, wesołków filmowych.

Michał Znicz, świetny w rolach charakterystycznych.

Walter — jowialny humor, świetny odtwórca całej serii typów i typów t. zw. „ludowy”. Dymśa — komik skrytyk, Krukowski — jak z „Ulanów” i pośrenik z „10% dla mnie”. Znicz, zyskujący sobie coraz to większe uznanie swym kulturalnym humorem ról charakterystycznych, Grabowski — w rolach prześmiewczych podstarzałych lowelasów, Lawiński i Tom — komicy szmoncesu, no i bezkonkurencyjna specjalność polskiej filmi: komik-kobieta, Zula Pogorzelska!

S. Krukowski

Soir de Paris

PARFUM

POUDRE

EAU DE TOILETTE

BOURJOIS
 PARFUMEUR PARIS

ANULKA PRZY PRACY W PASIECE.

Anny Ondra jest nie tylko doskonałą artystką królową trzpiotek, ale także wzorową żoną, kochającą mocno swojego męża Schmellinga, b. mistrza świata w boksie. Schmellingowie kupili sobie domek w Saarow w Niemczech, i do swej posiadłości wiejskiej uciekają chętnie od gwaru miasta, ze szczególnym umiłowaniem oddając się pasiecznictwu (na zdjęciu).

DOLLY HAAS PŁACZE PRAWDZIWEMI ŁZAMI.

(Korespondencja własna „Światowida“).

Haas.

Berlin, w październiku. Po objeździe, który prowadził ją przez Austrię, Czechosłowację i Szwajcarię, Dolly Haas przyjechała do Berlina, gdzie występuje co wieczór na scenie „Deutsches Künstlertheater“ — przy Nürnbergerstrasse w swej popisowej roli: jako „Scampolo“ (Urwisz z Wiednia). Teatr jest co wieczór wyprzedany do ostatniego miejsca, a Dolly Haas zdołała już w tym krótkim czasie podpisać trzy kon-

trakty filmowe z najrozmaitszymi wytwórniami. Jak łatwo się wobec tego domyśleć — uzyskać kilka minut rozmowy z panną Haas, było rzeczą dosyć skomplikowaną. Artystka wyzyskuje bowiem każdą chwilę wolnego czasu na studjowanie scenariuszów filmowych.

Będąc na przedstawieniu w teatrze, wybieram się podczas wielkiej pauzy do garderoby artystki, ale trzech woźnych o minach cerberów zagraża mi drogę. Nim przepuścili mnie, już przedstawienie się zaczęło. Dolly zdołała mi jednak podać numer telefonu. Nazajutrz zapukałem do willi przy Westental 59, najelegantszej dzielnicy Berlina i zostałem przyjęty. Dolly Haas wygląda w życiu zupełnie tak samo, jak na ekranie. Mały trzpiotliwy urwisz o krótkiej czuprynie. Duże, ciemne, pełne mądrego i łobuzerskiego wyrazu oczy, ułatwiają... nawiązanie rozmowy. Dolly Haas zaczyna opowiadać:

— Jestem właściwie artystką kabaretową. Już jako mała dziewczynka, w pierwszych latach po wojnie, występowałam w kabaretach Hamburga. Śpiewałam przytem pieśni marynarskie i grywałam przeważnie w skeczach role chłopaków, którzy jeździli przez oceany „na gapę“. Powodziło mi się nienajgorzej, stawałam się coraz bardziej popularna, nazwisko moje drukowano na afiszach coraz tłustszymi czcionkami... Mimo to w gruncie

rzeczy nie byłam zadowolona. Marzyłam o wielkiej roli teatralnej. Podświadomie pragnęłam także zagrać rolę filmową, ale... nie śmiałam o tem myśleć...

— Ale pewnego dnia moje marzenia się urzeczywistniły: znany podówczas aktor teatralny Max Pallenberg, który parę miesięcy temu zabił się w katastrofie samolotowej niedaleko Pragi, bawił pewnego razu w Hamburgu. Zobaczył mnie w kabarecie i zainteresował się moją osobą. Poradził mi, żebym przyjechała do Berlina. Nie dałam się długo prosić. W Berlinie poznałam za pośrednictwem Pallenberga słynnego reżysera teatralnego Maxa Reinharda, który był przyjacielem Pallenberga i następnie Eryka Charella. Ten ostatni jest wybitnym reżyserem rewjowym. On to inscenizował filmową przeróbkę „Tańczącego Kongresu“. Jemu też zawdzięczam moją pierwszą rolę w berlińskim teatrze.

Niebawem zaproponowano mi objęcie roli filmowej. Napisano specjalnie dla mnie scenariusz p. t. „Dolly robi karierę“. Było to w r. 1930. Od tego czasu nakręciłam już 8 filmów. Najlepiej z nich podobały mi się „Komenda serc“ i „Scampolo“. Zaznaczam, że jako film nie jest on najlepszy z tych, które nakręciłam, ale raczej rodzaj roli bardzo mi odpowiada i dlatego odnoszę się do niej z pewnym szacunkiem, tembardziej, że autor

tej sztuki, Nicodemus, który był Włochem, umarł parę tygodni temu...

Ostatnio nakręcił w Londynie film pod reżyserią Varella, który nazywa się „Dziewczeta, które chcą być chłopcami”.

— Niech pan jeszcze napisze, że mojej kariery scenicznej nie zamierzam porzucać, chociaż film bardzo mi się podoba. Ale teatr jest... przybytkiem, który kocham i któremu zostanę wierna.

Każdą rolę na scenie traktuję poważnie, przeżywam wszystkie radosne jak i smutne chwile bohaterki, żyję przez te dwie godziny, że się tak wyrażę, jej życiem. Będąc w teatrze, zauważył pan może, że łzy, którymi płaczę, to nie... gliceryna — to prawdziwe łzy. A jeżeli pan się zna na grze aktorskiej, to pan chyba wie, co to znaczy, jeżeli aktorka, albo aktor płaczą na scenie prawdziwymi łzami...

Reld.

kwiat szczęścia pięć = drugie roztoczył, śmiech w sercu nam rzucił i w oczy!

Po pierwszym zwycięstwie w błękitach znów nowe dla Polski rozkwita! O ptaki podniebnych przestrzeni! I jakże Was czwórto dwa cenić!...

REBUS.

(Ułoż. L. Ciesielski — Warsz. Klub Szarad.)

Za rozwiązanie niniejszych dwóch zadań, redakcja „Światowida” przeznacza

TRZY NAGRODY.

Pierwsza zł. 20.—, druga zł. 10.—, trzecia prenumerat miesięczna „Światowida”.

Rozwiązania należy nadsyłać najpóźniej do dnia 27 października 1934 wraz z załączonym kuponem.

Rozwiązanie z Nr. 40.

SZARADA: Testament Żwirki wykonany.
REBUS: Uwolnienie się Polski od poniżającego paktu o mniejszościach.

PRIMADON
WARTOŚCIOWA PASTA DO ZĘBÓW

Trafne rozwiązanie zagadek z Nru 40 nadesłali:

Anna Pawełczyk, Kartuzy, zł. 20.—; inż. J. Modrzejewski, Lublin; Józef Czolba, Poznań; podch. Zbigniew Zajęzki, Toruń; Stanisław Nowicki, Poznań; N. Kazimierz Kosiński, Warszawa; Cz. Kozłowski, Warszawa; „Ka-Ka”, ce; Zygmunt Lebek, Miechów; Kazimierz Wojciechowski, Wieluń; inż. Zygmunt Słowikowski, Warszawa; Wanda Becka, Poznań; por. Wincenty Rychter, Kraków; Smalski, Chorzów I; Teofil Sobocki, Poznań; Julian Stółce; Jadwiga Świerczyńska, Łwów; Jan Badura, niec; Stanisław Fojeik, Szopienice; Ludka „Ogro Kraków; Czesław Maczewski, Warszawa; Piotr Chutów; Ewa Brzozowska, Warszawa; Zofia Szczepańska, chociń; Zdzisław Paluszynski, Pabjanice; Stefan Kwiecień, Brześć n. B.; Wiktoria Kowalska, Warszawa; Zygmunt Korzeniowski, Zakopane; Lusja z Zakopanego; I. Kuźwiec, Równe; Rudolf Dul, Radom, zł. 10.—; A. Kowalewski, Warszawa; Maria Rajtar, Tarnów; „Bebe”, Baranów; Roman Beška, Stółce; Piotr Franciszek, Jaworzno; Kazimierz Brok, Dąbrowa; Zofia Loeglerówna, Łwów; Irena Lewicka, Łwów; plut. Stanisław Beška, Stółce; Eugeniusz Pietrzak, Łódź; Wanda S., Baranów; „Filek z Baranów”; Wacław Tyblewski, Poznań; Stanisław Jastrzębski, Wilno; J. Jastrzębski, Łwów; M. Tańska, Wilno; W. Lechowska, Wilno; Janina Turkówna, Kraków; Dorota Herba, manówna, Warszawa; E. Rozenberżanka, Brzeziny; Wiśwa Berbecka, Warszawa; Kazimierz Maliszewski, Strzemieszycy; prenumerata miesięczna „Światowida” od 1-30 XI 1934; W. Majewski, Warszawa; Michał Żulawski, Żywiec II; Stefan Wołczuk, Żywiec; Ludwik Kulawski, Żywiec; Władysław Jankowski, Żywiec; K. Lorkiewicz, Rawicz; Samorząd szkolny uczniów Państw. Gimnazjum w Siemianowicach; Jerzy S. Krzeszowice; Jasia Markowska, Warszawa; Czytelnia T. S. Węgierska Górka; Karol Suchanek, Węgierska Górka; Jolita Krasnodębska, Seroczyn; Lidia Sasówna, Krzeszów St. Mitte, Radom; Halina Staniszevska, Wilno; Eugen Petrynowski, Kutno; Stanisław Sztanderski, Skarżysko-Kamienna; kpt. Ludwik Hauschild, Nowy Targ; Klub towarzyski „Kasyra”, Nowy Targ; Józef Stefanów, Pabjanice; J. Gillowa, Warszawa; Józef Maziarz, Ozorków; Władysław Wojciechowska, Ozorków; ks. Julian Ludomir Arlitewicz.

Nagrody otrzymali pp. Anna Pawełczyk, Kartuzy (zł. 20.—) Rudolf Dul, Radom (zł. 10.—), oraz Kazimierz Maliszewski, Strzemieszycy (prenumerata miesięczna „Światowida” od 30-go XI 1934 r.). Nagrody pieniężne, redakcja „Światowida” przesłać nie bawem.

OD REDAKCJI.

W ostatnim numerze „Światowida” nr. 42 zamieściliśmy fragment obrazu p. Batowskiego, przedstawiający portret króla Aleksandra I., malowany w Białogrodzie. Nie wskutek przeoczenia nazwisko p. Batowskiego zostało pominięte.

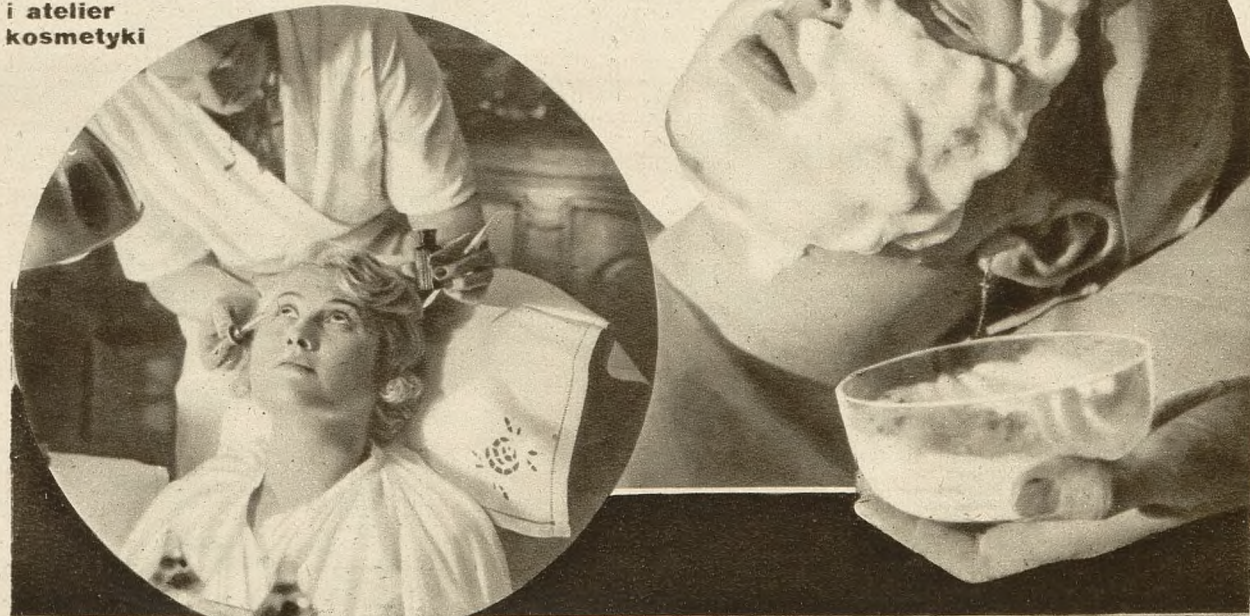
Jesień nadchodzi, radzimy ochraniać ciałem mem najdelikatniejszym. Przeciwnie zmarszczenia, stosować krem Radohormonowy, oraz luksusowy puder „Pylek Kwiatowy” dr. med. J. Świta. Do nabycia w firmie „Świt” Laboratorium i Kosmetyków, Warszawa, Al. Ujazdowskie 37, tel. 8.92.77, oraz w pierwszorzędnych perfumeryjach.

Mydło Bebe Hoffmana dla dzieci — niezastąpione

BEZPŁATNE PORADY

Z DZIEDZINY KOSMETYKI, HIGJENY I KULTURY FIZYCZNEJ

pod redakcją
MARY MAYER WARSZAWA, AL. SZUCHA 4.
kierowniczką szkoły
i atelier
kosmetyki

ZOSIA z C—nowa. Droga Zosiu, bardzo strapiena Pani Zofjo, dział bezpłatnych porad przeznaczony jest dla wszystkich. Pan bez względu na ich wiek. W pielęgnowaniu urody wiek nie odgrywa roli. Bez względu na ilość lat należy się myć, kąpać i dbać o zdrowy i piękny wygląd swojej skóry. Sama Pani widzi, że pryszczki i wagi weale nie pytają o jej cudne 19 lat — usadawiając się wygodnie w miejscach najzupełniej dla nich nieprzeznaczonych, a rozszerzone pory nie chcą wziąć pod uwagę tego, że ma Pani prawo do posiadania pięknej skóry. — Środek, który Pani polecono jest nieszkodliwy, a jeżeli pomaga Pani — to niech go Pani stosuje. Jak zwalczać wagi i rozszerzone pory. Wiele jest metod i środków. Proszę uważnie przeczytać i zastosować to, co Pani poradzę. Powinna Pani postarać się o dobrą przemianę materii. Żyć trzy razy w ciągu dnia, po jedzeniu, po lunchu od kawy świeżych drożdży. Stosować na skórę twarzy naparzaną (kapiela parowa) 2 razy w ciągu tygodnia po 15-cie minut posiedzenie, po uprzednim namaszczeniu skóry olejkami z migdałów słodkich, który doskonale przyczyni się do rozmiękania warstwy zrogowiałego naskórka. Po kąpieli parowej usuwać czarne punkciki — wagi — łyżeczką Unny z zastrzeżeniem, aby była ona nad płomieniem lampki spirytusowej zawsze przed każdym dotknięciem do skóry — przepalona. — Po oczyszczeniu z węgry przetrzeć twarz obficie 2% spirytusem salicylowym, spłókać dobrze wodą różaną, osuszyć serwetką lnianą i wmasować w twarz krem białej jednej z pierwszorzędnych firm kosmetycznych. Doskonale wybieli i oczyszczone z węgry pory pozamyka. Codziennie rano zmywać skórę twarzy mydłem przefiltrowanym leczniczym borsytolowem 5%, spłókać wodą destylowaną ciepłą, osuszać ręcznikiem czy serwetką lnianą i pod puder użyć małą ilość kremu. Po trzech tygodniach proszę napisać o rezultatach kuracji, a także proszę wysłać niezwłocznie fotkę z dedykacją dla działu porad w „Światowidzie”. Będzie to bardzo miła rekompensata. Może zamieścimy, jeżeli będzie miejsce i jeżeli fotka będzie „kosmetyczna”.

PODLASIAŃKI z RADZYŃIA. O niełada mam kłopot, bo jak piszą „Podlasiańki” — „zebrała się nas teraz cała paczka — zapalonych wielbicieli „Światowida” — i prosimy Panią o takie rady, które dadzą się zastosować w mieście, liczącym 6.000 mieszkańców, jedną aptekę i jeden skład apteczny” — „na bardziej skomplikowane zabiegi nie możemy sobie pozwolić”. Kto orzeknie, że to są małe wymagania! Drogie i miłutkie siódmoklasistki niech nie myślą, że ja lubię komplikować życie sobie i innym. Nie! Uwielbiam wszystko, co najprostsze i najbardziej dostępne. Najgenialniejsze wynalazki zaczynają się zawsze od rzeczy najprostszych. A więc rozpoczynam odpowiadać na pytania. Pierwsze: (Co zrobić, aby brwi ściemniały, skoro się już na ich porost stosuje rady, udzielone w Nrze 41 „Światowida”). Jednym słowem brwi urosły — teraz kłopot z tem, że nie są ciemne. Najlepiej przyćmić henną. Tak zwana henna perska, którą kupuje się, prawdopodobnie w składzie aptecznym w Radzynie. Jest to mielona miazga rośliny henny, koloru popielatego. Należy rozrobić na papkę przy pomocy odrobiny wody utlenionej 3%. Należy na parę minut (2-3-4) na włosy na brwiach, potem zmywać ciepłą wodą przy pomocy wacika. Jeżeli przez nieostrożność w nakładaniu — henna ubarwiła skórę — to plamki zmywać można zwykłym mydłem do prania. — 2. Drugie pytanie jest niemożliwe do rozwiązania. Spowodować zeszczepienia twarzy bez zabiegów chirurgicznych, bez zastosowania całego szeregu głęboko działających masażów, kapieli parafinowych — jest nie do pomyślenia. Na czerwoność skóry, która nie jest wynikiem rozszczenia naczyń, a prosto wynikiem, jak ja myślę, zdrowej i racjo-

nalnej cyrkulacji krwi, poradzić nie mogę nie ponad to, że powinnyście się Panie tylko z takiej ożywionej i zdrowej skóry cieszyć i dziękować Bogu, że ją posiadacie jeszcze. — 3). Co zrobić aby przyspieszyć porost włosów? To jest zależne od właściwości włosów. Na jakiej podstawie włosy wypadają. Włosy zawsze wypadają w pewnej, niewielkiej ilości, ale na ich miejsce wyrastają nowe. Więcej może jest to zwykła wymiana włosów, a nie żadne wypadanie. Może za często myjecie Panie. Wystarczy raz na 10 dni. Dobrze wyczesywać. Skórę odżywiać masażami na oleju rycynowym zmieszonym do połowy z olejkami z migdałów słodkich i zapachnionym olejkiem bergamoty. 4). Jak pielęgnować cerę tłustą i jak zapobiegać wrogom — na to pytanie postawione bardzo ogólnikowo i „w grupie” odpowiadam: proszę przeczytać odpowiedź, udzieloną „Zosi C—nowa”.

ZOFJA — Blondynka — Stała czytelniczka Światowida. — Przepisane recepty przez lekarza specjalistę są bez zarzutu. Mają składniki, które zluszczały, wybielały, zapobiegały stanowi zapalnemu, ściągają pory. Nie wiem dlaczego po użyciu stwierdza Pani większą ilość węgry. Wiem zresztą, gdzie leży tego przyczyna. Lekarstwo samo, stosowane bez żadnego wysiłku ze strony pacjenta nie pomoże. Prócz aplikowania lekarstwa potrzebne jest głębokie oczyszczenie z miazgi zrogowiałego i zużytego naskórka, który zwał się po użyciu lekarstwa — tworzy się w większej ilości. Jeżeli nie jest usuwany, musi gdzieś się podziąć. Więcej zatyka nieszczesne pory. Jaka na to rada! Otóż: prócz smarowania wskazanymi przez lekarza preparatami niech zechce laskawa Pani codziennie zrana lub wieczorem na 15 minut przed namasowaniem lekarstwem należyście oczyścić twarz przy pomocy ciepłej, przegotowanej wody z użyciem dobrego, przefiltrowanego mydła leczniczego, kamforowego 2% wyrobu któregoś z pierwszorzędnych polskich wytwórni, pozostawiając pianę mydlaną na przeciąg trzech minut. Po spłókaniu pianki ciepłą wodą i wodą różaną może Pani cienką warstwą lekarstwa pokryć twarz. Rano zabieg oczyszczający powtórzyć. Spirytusem przemywać dopiero po uprzednim oczyszczeniu przy pomocy mydła. Po 10 dniach — smarowanie lekarstwem dokonywać tylko dwa razy w tygodniu, a oczyszczanie mydłem co drugi dzień i tylko na noc. Natomiast w innych dniach oczyszczać skórę przy pomocy kremów zmywających, łagodnych lub mleczka, któreby odżywiło i wzmożniło dopinowanie do pracy i regeneracji naskórka. — Przy jasnej cerze, blond włosach i niebieskich oczach kolor różu powinien być w odcieniu cynobrowym. Ponadto do ust jasna o kilka tonów, ciemniejsza jednak od różu na policzki.

WSZYSTKIM Czytelniczkom poza indywidualnymi radami w sprawie pielęgnowania blizn radzimy dobrze przyjrzeć się zademonstrowanym przez „Światowid” ilustracjom.

PODNEBNE PTAKI.

SZARADA.

(Ułoż. „Junona” — Warsz. Klub Szarad.)

I znova entuzjazm balony:
Balony! Balony! Balony!
Znów Polak zwycięstwa jest panem,
znów czwarte=pięć=szóste wygrane!

Leciały... leciały nad głową,
raz niebawem rozkwitły teżowo,
pedziły je wichry w lazury
nad ziemie, pięć=szóste i góry!

Dwa pierwsze=dwa=trzy turnieje
spełniły radosną nadzieję.

CENA OGŁOSZEN:

Strona dzieli się na trzy łamy (szerokość łamy 80 mm.) 1 mm w jednym łamie 1 złoty. Ogłoszenia zamieszczone jako jedyne na stronie (tak zwane „solus”) — 1 mm. w jednym łamie 2 złote. Ogłoszenia, zamówione jako jedyne na stronie („solus”), jeżeli ze względów technicznych nie będą mogły być zamieszczone według zlecenia, będą drukowane jako ogłoszenia zwykłe po cenie normalnej.

ŚWIATOWID WYCHODZI W KAŻDĄ SOBOTĘ
W KRAKOWIE, POZNANIU, WARSZAWIE, LWOWIE I WILNIE.
REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Kraków, Wielopole 1.

TELEFONY: 150-60 (centrala), 150-61, 150-62, 150-63, 150-64, 150-65.
Oddział w Warszawie: Krakowskie Przedm. 9, Tel. 208-63 i 234-65.
Numer konta P. K. O. w Krakowie 404.200 — w Warszawie 149.725.

Prenumerata kwartalna zł. 6.50. Zagranicą zł. 9.50.
Prenumerata miesięczna zł. 2.20. Zagranicą zł. 3.20.

Wydawca i naczelny redaktor:
MARJAN DĄBROWSKI
Kierownik literacki i redaktor odpowiedzialny: Dr. JOZEF FLAJO
Zakłady graficzne „Ilustrowanego Kurjera Codziennego” w Krakowie
pod zarządem Feliksa Korczyńskiego

POZRUCHY HISPANII

Rząd hiszpański
ośmielił się oparować sy-
stematycznie i poskromił re-
wolucję socjalistyczną.
Zakaz zakazy separa-
styczne Kataloń-
skich. Stan wojen-
ny. Na zdjęciu pa-
nna polityczna na

